

Landbouw was kind van rekening

Het Financieele Dagblad – 12-04-2008

De landbouw is decennia in het internationaal economisch beleid 'op schandalige wijze' verwaarloosd. Dat zegt voormalig FAO-directeur Louise O. Fresco.

'Er is jarenlang veel te weinig in de landbouw geïnvesteerd, zeker in Afrika en Azië', beklemtoont Louise O. Fresco, hoogleraar duurzame ontwikkeling aan de Universiteit van Amsterdam. Zij werkte voorheen ruim zes jaar als vicedirecteur-generaal landbouw bij de Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) van de Verenigde Naties in Rome. 'In delen van de wereld kan de productie met een factor vijf omhoog, met meer kunstmest, meer irrigatie en meer zaadveredeling. In veel landen is er sprake van systematische onderproductie.'

Die onderinvestering is één van de hoofdoorzaken van de huidige krappe voedselvoorraden in de wereld en de sterk gestegen voedselprijzen. Ook de Wereldbank, de Europese Unie als grootste donor van ontwikkelingshulp in de wereld en de VN hebben de productieverhoging in de landbouw, met name in de ontwikkelingslanden, volgens Fresco te weinig centraal gesteld. Zij roept onder meer de Wereldbank op in haar voorjaarsvergadering voorstellen te doen voor kredietprogramma's voor de landbouw.

Een andere belangrijke oorzaak van de torenhoge opgelopen voedselprijzen is volgens Fresco de zeer snel toegenomen vraag naar granen voor voedsel, veevoeder en dranken als bier in de grote opkomende economieën. 'Een economische groei die in haar snelheid ons eigenlijk heeft overvallen', zegt Fresco. In die landen, met name in China, maar ook in India, Brazilië en Vietnam, is daardoor de vleesconsumptie gestegen, wat een fors extra beslag heeft gelegd op de akkerbouwgrond.

Daarnaast is in Europa en de VS het landbouwareaal ingekrompen en hebben droogte en stormen misoogsten veroorzaakt. En door de financiële crisis en de marktvolatiliteit, met onder meer de sterk gestegen olieprijs, is er 'op nooit eerder vertoonde wijze gespeculeerd met voedsel', zegt Fresco.

Beschuldigend de vinger wijzen richting de productie van biobrandstoffen, van ethanol die wordt geproduceerd uit akkerbouwgewassen, geeft volgens Fresco geen pas. 'Mondiaal gaat het slechts om 1% van het wereldlandbouwareaal. Wel lokaal kan het op een aantal plekken spelen.'

Fresco zegt al jaren erop 'gehamerd' te hebben dat de technische staat van de landbouw werd verwaarloosd. Ook bij haar vorige werkgever, de FAO. Ook in een open brief van mei 2006 in de Britse krant The Guardian, waarin ze haar opstappen als plaatsvervangend directeur van de landbouwsectie van de FAO toelichtte, onderstreepte ze die opvatting nog eens. 'Ik ben weggegaan omdat er te weinig aandacht werd gegeven aan de technische kant van de landbouw. Er ging te veel geld naar niet-technische zaken', aldus Fresco gisteren.

'Het is een investeringsprobleem en dus oplosbaar.' De acute honger en de voedselrellen in de ontwikkelingslanden zijn dan ook volgens de landbouwwetenschapper niet terug te voeren op technische onmogelijkheden, maar op koopkracht. 'En de prijsstijgingen hollen de koopkracht verder uit.'

Door: Hans Verbraeken